

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Derpaa foretoges:

Første Behandling af Forslag til Lov vedrørende Amtmandsembederne.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 249).

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Indenrigsministeren (Rode): Da man her i Rigsdagen sammen med Regeringen begyndte Overvejelserne angaaende Lovgivningen i Distrikter i Sønderjylland, som vi haabede at se indlemmet, et Haab, som nu er forvandlet til en lykkelig Visshed, opstod ogsaa i Forbindelse med den kommunale Ordning i Sønderjylland Spørgsmaalet om Besættelsen af Amtmandsembederne, og der fremkom da fra sønderjysk Side et Ønske om, at nogle af de Amtmandsembeder, som vilde blive at besætte, skulde besættes med Mænd fra selve Sønderjylland, som kendte de særlige Forhold, og som derfor vilde have en særlig Evne, haabede man, til at gennemføre Overgangstiden. Med Rigsdagspartiernes sønderjyske Udvalg blev der derefter forhandlet om den kommunale Lov og ogsaa om dette særlige Forhold, og om Ønskeligheden af at efterkomme dette fra Sønderjylland udtrykte Ønske var der ingen Tvivl. Fra alle Sider gav man sin Tilslutning til den Tanke, at der i den kommende Tid i 2 af de sønderjyske Amter kunde ansættes Slesvigere, og disse er senere udpegede, men de fyldestgjorde ikke den Bestemmelse, som stammer fra de gamle Regler om Universitetsstudiet, hvilke i dansk Lovgivning er afgørende for Spørgsmaalet om, hvem der er kvalificeret til at beklæde Amtmandsembeder i det nuværende Kongerige. Under Forhandlingerne herom gjorde jeg i Anledning af den Opfattelse, som er almindelig, at det ikke er ønskeligt for de indlemmede sønderjyske Omraader at have en Lovgivning af særegen Art udover, hvad der er absolut nødvendigt; den Bemærkning, at jeg havde fundet det rigtigt, da Spørgsmaalet saaledes var kommet til Ministeriet paa Grund af de nye Forhold, at optage

til Overvejelse, om ikke ogsaa Tiden var kommet til nu at gøre den Regel gældende for hele Kongeriget, som man saaledes var villig til at gøre gældende i Sønderjylland, om Tiden ikke var kommet til at optage til Overvejelse og eventuel Gennemførelse et gammelt Ønske og Krav indenfor den demokratiske Del af Befolkningen om ikke udover, hvad der var naturligt eller absolut nødvendigt, at sætte Universitetsstudiet og Erhvervelsen af en Eksamen, endogsaa med en særlig Karakter, som det her er Tilfældet — Amtmandsembedet kræver Bestaaelse af juridisk Eksamen med 1ste Karakter —, som Betingelse ved Besættelse af visse Embeder. Hvis en saadan almindelig Lov gennemførtes her i Landet, vilde det nemlig ikke være nødvendigt at indføre særlige Bestemmelser for Sønderjylland.

Under Forhandlingerne i Udvalget fremkom der ingen Udtalelse om dette Spørgsmaal, saaledes at der selvfølgelig ikke i Udvalgsforhandlingerne kan siges at ligge noget som helst Tilsagn eller Angivelse af Stillingen til Lovforslaget, hvis det kom frem. Men der faldt heller ingen Udtalelse, som i nogen Maade kunde give mig det Indtryk, at man fra bestemte Sider vilde stille sig afvisende under Drøftelsen af dette Spørgsmaal. Jeg tilod mig da i Folketinget at fremsætte dette Forslag, som jo er ganske kort, og hvis Tekst udelukkende siger, at de gamle Bestemmelser vedrørende Amtmandsembederne skal ændres, saaledes at der ikke mere knyttes en særlig Eksamensbetingelse til Udnævnelse af Amtmand. Jeg gjorde det, efter at en Overvejelse havde vist, at den særlige Grund, som nødvendiggjorde, at den juridiske Eksamen laa forud for Beklædelsen af Amtmandsembedet, nemlig Amtmandens Aktionsmyndighed, var hævet ved Retsreformens Gennemførelse, og fordi denne Sags Historie i det Naboland, som har haft Udvikling paa saa mange Omraader til fælles med os, nemlig Norge, fortalte, at just da det samme Forhold i Norge var indtraadt, nemlig da Gennemførelsen af Retsreformen — Juryreformen, som man kalder den der — havde fjernet Aktionsmyndigheden fra Amtmanden, var Spørgsmaalet rejst om en saadan Ændring, og Forandringen var gennemført der samme Aar, som Sagen rejstes. I Ministeriets Overvejelse af Spørgsmaalet blev naturligvis Amtmandens øvrige Forretninger prøvet, og man kom til det Resultat, at der vel blandt disse var Forretninger, om hvilke man kunde sige, at juridisk Uddannelse var nyttig for Embedets